

II. HOOFDSTUK.

Lijst der voornaamste Boeken en Plaatwerken.

A. ALGEMEENE.

LINNÆUS (*respond. FREDERICO HASSELQUIST.*) *Vires plantarum. Upsaliae 1747.* Ook in *Amoenitates Academicæ I p. 418—453.*

GERARDI VROLIK *Observationes de defoliatione vegetabilium nec non de viribus plantarum ex principiis botanicis dijudicandis. Lugd. Bat. 1797. 8vo.*

A. P. DE CANDOLLE *Essai sur les propriétés médicales des plantes comparées avec leurs formes extérieures. Paris 1804. 4to. 2 edit. 1816. 8vo.*

Hetzelfde in het duitsch vertaald:

A. P. DE CANDOLLE *Versuch über die Arzneikräfte der Pflanzen, verglichen mit der äusseren Form und der natürlichen Classeneintheilung derselben, nach der zweiten franz. Ausgabe übersetzt mit Zusätzen und Anmerkungen von K. I. PERLEB. Aarau 1818.*

E. SOUBEIRAN antwoord op de vraag, wat sedert DE CANDOLLE's werk, tot bevestiging en uitbreiding van dit

onderwerp, is waargenomen; in de *Verh. der Holl. Maatschapp. van Wet. te Haarlem*. XVII, 1. Stuk p. 165—223.

I. H. DIERBACH Abhandlung über die Arzneikräfte der Pflanzen, verglichen mit ihrer Structur und ihren chemischen Eigenschaften. *Lemgo* 1830. 8vo.

F. P. CASSEL Versuch über die natürlichen Familien der Pflanzen, mit Rücksicht auf ihre Heilkraft. *Köln* 1810. 8vo.

B. HANDBOEKEN.

C. LINNÆUS *Materia medica*. Lib. I. secundum systema suum digestus. *Holm*. 1749. Bevat alleen beschrijvingen der toen officinele planten. Tweede uitgave door SCHREBER in 1772.

A. RICHARD *Botanique médicale*. Tom. 1 en 2. *Paris* 1823. 8vo.

A. RICHARD'S *Medicinische Botanik*. Aus dem französischen mit Zusätzen und Anmerkungen herausgegeben von G. KUNZE und G. F. KUMMER. *Berlin* 1824—26. 2 deelen. 8vo. Een van het oorspronkelijk geheel verschillend zeer grondig geschreven werk. Volgens het natuurlijke stelsel.

GRAUMÜLLER *Handbuch der Pharmaceutisch-medizinischen Botanik*. *Eisenach* 8vo. 1813—19. Volgens het systema sexuale.

DIERBACH *Handbuch der Medicinisch-Pharm. Botanik oder systematische Beschreibung sämtlicher officinellen Gewächse*. *Heidelberg* 1819. 8vo.

P. L. GEIGER *Pharmaceutische Botanik und Pharmacognosie*, een deel uitmakende van deszelfs *Handbuch der Pharmacie*. *Heidelberg* 1828 enz. Volgens het

sexuele stelsel zeer breedvoerig en grondig bewerkt. — FR. NEES VON ESENBECK, te *Bonn*, zoude van dit werk eene nieuwe uitgave bewerken en had dezelve voor het grootste gedeelte voltooid, toen de dood hem wegrukte. Thans zet DIERBACH hetzelfde voort.

TH. F. L. NEES VON ESENBECK und E. H. EBERMAYER *Handbuch der Medicinisch-Pharmaceutischen Botanik, nach den natürlichen Familien des Gewächsreiches. Düsseldorf* 3 deelen. 8vo. 1830—32. Zeer breedvoerig en grondig bewerkt, ook voor de algemeene geneeskrachtige eigenschappen der Familien zeer leerrijk; levert telkens bewijzen van eigen onderzoek.

G. W. BISCHOFF *Grundriss des medicinischen Botanik. Heidelberg* 1831. een deel, 8vo. Beknopt, naar de rangschikking van DE CANDOLLE, met weglating der Familienkarakters, zaakrijk, maar zonder algemeene beschouwingen over de geneeskrachtige eigenschappen der Familien.

W. H. DE VRIESE *Plantenkunde voor Apothekers en Artsen.* 2 deelen, 8vo. *Leyden* 1835—38. Naar de rangschikking van BARTLING bewerkt, en geheel in het nederduitsch geschreven.

V. F. KOSTELETZKY *allgemeine Medicinisch-Pharmaceutische Flora, enthaltend die systematische Aufzählung und Beschreibung saemmtlicher bisjetzt bekannt gewordenen Gewächse aller Welttheile in ihrer Beziehung auf Diätetik, Therapie und Pharmazie, nach den natürlichen Familien des Gewächsreiches geordnet.* 1832—37. *Präag.* gr. 8vo. 6 deelen. Is eene der volledigste compilatiën van dezen aard.

K. S. KUNTH *Anleitung zur Kenntniss saemmtlicher in der Pharmacopœa Borussica aufgeführten officinellen Gewächse, nach natürlichen Familien.* 8. *Berlin.* 1834.

E. WINKLER *Handbuch der Gewaechskunde zum Selbststudium oder Beschreibung saemmtlicher pharmaceutisch-medicinischer Gewächse, welche in die Pharmacopœen der*

grösseren deutschen Staten aufgenommen sind. 8vo. *Leipzig* 1834. Ook met afzonderlijk uitgegevene afbeeldingen.

G. VROLIK *Catalogus plantarum medicinalium in Pharmacopoea Batava memoratorum, caet. Editio auctior. Amsterdam* 1805. 8vo.

EJUSDEM *Catalogus plantarum medicinalium in Ph. Belgica memoratarum, caet. Ibid.* 1825. 8vo.

C. AFBEELDINGEN.

I. I. PLENCK *Icones plantarum Medicinalium secundum systema Linnaei digestarum, cum enumeratione virium et usus medici, chirurgici atque diaetetici. Vienne* 1788—1810. folio maxim. Centuriæ 7½. — Was een der beste werken van dezen aard, hetwelk thans echter na zoo vele belangrijke ontdekkingen verouderd en minder bruikbaar is.

D. L. OSKAMP *Afbeeldingen der Artseny-gewassen, met derzelve Nederduitsche en Latijnsche beschrijvingen. Amst.* 1766. — 2 deel door M. HOUTTUYN, 1796, 3—6 door I. C. KRAUS, 1798—1800. — Daartoe: A. YPEY, vervolg op de 600 Artseny-gewassen. 1 deel en 2 deel 1 stuk. 8vo. Ook dit werk is thans nog maar in weinig opzigten bruikbaar. De afbeeldingen en beschrijvingen zijn ook niet altijd getrouw, en de geheele uitvoering middelmatig.

FR. G. HAYNE *Getreue Darstellung und Beschreibung der in der Arzneikunde gebräuchlichen Gewächse, wie auch solcher, welche mit ihnen verwechselt werden können. Berlin* sints 1805. Na des Schrijvers dood, door BRANDT en RATZEBURG voortgezet; thans 13 deelen, 4to. Een der beste, grondigste en meest gebruikelijke werken, waarvan ook de platen over het algemeen goed uitgevoerd zijn.

Van dezelfde platen gebruik makende, wordt uitgegeven door:

BRANDT en RATZBURG: Darstellung und Beschreibung der Arznei-Gewächse, welche in die neue Preussische Pharmacopoe aufgenommen sind, nach natürl. Familiën geordnet und erleutert von.....

Sammlung officineller Pflanzen mit lithographischen Abbildungen von A. HENRY und Beschreibungen von M. F. WEIHE, J. W. WOLTER und P. W. FUNKE, fortgesetzt von TH. FR. L. NEES VON ESENBECK. *Düsseldorf*, sedert 1828, folio, 2 deelen met V Supplement-Heften. De latere gedeelten van dit algemeen gebruikelijke werk zijn alleen door N. V. E. bewerkt. Het geheele wedyvert met het voorgaande in grondige bewerking, overtreft hetzelfde niet zelden in artistische uitvoering.

Medical Flora, or Manual of the medical Botany of the United States of North America. Containing a selection of figures and descriptions of medical plants, with their names, qualities, properties, history, etc. and notes or remarks on equivalent substitutes. In two volumes. Bij C. S. RAFINESQUE. *Philadelphia*. 1830. 8vo. Is vooral ten opzichte der in N. Amerika gebruikelijke geneeskrachtige planten hoogst belangrijk.

J. STEPHENSON and J. MORSS CHURCHILL Medical Botany. *London*, sedert 1827. 8vo., met gekleurde afbeeldingen.

Flora Medica. *London*, sedert 1828., II deelen 8vo. met gekleurde afbeeldingen.

J. G. MANN die auslaendischen Arznei-Pflanzen. *Stuttgart*. 1830. fol.

N. ANSLYN, NZ. Afbeeldingen der Artsenygewassen, welke in de Nederlandsche Apotheek als zoodanig vermeld zijn. Te *Amsterdam* bij I. C. SEPP en Zoon, sedert 1829. folio.

Abbildung und Beschreibung aller in der Pharmacopoea

Borussica aufgeführten Gewächse, herausgegeben van FR. GUIMPÉL. Text van Dr. D. F. L. VON SCHLECHTENDAL. *Berlin*. 1836. 3 deelen. 4to. — In alle opzigten aanbevelenswaardig en waardig aan de namen der uitgevers.

Flore médicale, décrite par CHAUMÉTON, POIRET etc., peinte par TURPIN. *Nouvelle publication. Paris*, 1835. In livraisons, text in 8vo., platen in 4to.

Flora Batava, afgebeeld door en van J. C. SEPP en Zoon, beschreven door J. KOPS, (later door H. C. VAN HALL.) *Amsterdam*, sedert 1800. 4to. — Voor de kennis der inlandsche officinele gewassen.